

Rekenkamercommissie BUCH

Jaarverslag 2022

Rekenkamercommissie BUCH-gemeenten

Leden

F.C.A. van der Knaap, voorzitter

E.J. van den Brink

J.M. de Groot

W.S. Zorg

Secretariaat

N. Wouters

nicolewoutersva@gmail.com

Website

<https://www.rekenkamercommissiebuch.nl>

Inleiding

Met dit jaarverslag willen wij u informeren over de werkzaamheden die wij het afgelopen jaar hebben verricht. In twee opzichten was 2022 een bijzonder jaar.

In 2022 heeft het onderzoekswerk van uw rekenkamercommissie gedurende een half jaar vrijwel stilgelegen. De capaciteit van de Werkorganisatie was dermate onder druk gekomen van de gevolgen van de Covid-pandemie en de opvang van Oekraïense vluchtelingen, dat het bestuur/ de colleges hebben besloten geen medewerking meer te verlenen aan rekenkameronderzoeken. De rekenkamercommissie heeft in reactie gewezen op de wettelijke verplichtingen en de verordeningen die aan ons werk voor de raden ten grondslag liggen en de raden om hun oordeel gevraagd. Drie van de vier raden hebben zich in onze zienswijze kunnen vinden. Dat gaf genoeg basis om constructief met de colleges en de directie in overleg te treden. Er zijn onder meer afspraken gemaakt over het elkaar beter informeren over op handen zijnde rekenkameronderzoeken en 213a-onderzoeken en de planmatige afstemming van onderzoeken. De medewerking aan de onderzoeken is inmiddels hersteld. Daarmee is wat ons betreft dat hoofdstuk afgesloten.

Bijzonder was ook dat wij dit jaar twee onderzoeken zelf hebben uitgevoerd. Doorgaans worden onderzoeken uitbesteed aan een onderzoeksbureau. Maar in de onderzoeken die wij voor dit jaar op de rol hadden staan, een onderzoek naar de opvolging van eerdere aanbevelingen en een onderzoek naar de organisatie rondom integriteit, staat vooral het zorgvuldig inventariseren centraal en is geen specifieke inhoudelijke kennis nodig. Dat gaf ons de mogelijkheid om die onderzoeken in eigen beheer uit te voeren en daar ervaring mee op te doen.

In dit jaarverslag schetsen wij eerst in paragraaf 1 kort het verloop van de twee onderzoeken van het kalenderjaar 2022. Vervolgens doen wij in paragraaf 2 beknopt verslag van de overige activiteiten. In paragraaf 3 is de financiële verantwoording opgenomen. In paragraaf 4, ten slotte, is het overzicht van aan- en aftreden opgenomen.

1. Onderzoeken in 2022

Afronding lopend onderzoek

In 2022 heeft de Rekenkamercommissie één nog lopend onderzoek formeel afgerond, namelijk 'Armoedebelief en Schuldhulpverlening'. De dataverzameling was al in 2021 gereed en nog in november is het conceptrapport voor ambtelijke wederhoor aangeboden. Begin 2022 is het rapport afgerond en voor bestuurlijke reactie aan de colleges aangeboden. De aanbieding en presentatie aan de raden heeft helaas vertraging opgelopen. Dat hing samen met de drukke verkiezingstijd, waardoor er op dat moment minder ruimte op de

raadsagenda's en op de BUCH-brede informatieavonden beschikbaar was. Het rapport 'Armoedebeleid en Schuldhulpverlening' is begin juli op de BUCH-informatieavond gepresenteerd. U vindt het rapport op onze website.

<https://www.rekenkamercommissiebuch.nl/wp-content/uploads/2022/03/20220306-Definitieve-rapport-armoedebeleid-en-schuldhulpverlening.pdf>

Nieuwe onderzoeken

In 2022 heeft de rekenkamercommissie één lopend onderzoek voortgezet, één nieuw onderzoek gestart en één quick scan uitgevoerd.

Opvolgingsonderzoek

Wij willen weten of de aanbevelingen uit onze eerdere onderzoeksrapporten daadwerkelijk worden opgevolgd. Dat is het primaire doel van dit onderzoek. We kijken bij dit onderzoek daarnaast naar het besluitvormingsproces van de rapporten en aanbevelingen. De Rekenkamercommissie hoopt aanbevelingen te kunnen doen waarmee de vier gemeenteraden en colleges, en wellicht ook de Werkorganisatie, in de toekomst doelmatiger en effectiever met de aanbevelingen aan de slag kunnen.

Wij gaan de opvolging na van vier eerdere onderzoeksrapporten, namelijk:

- Burgerparticipatie in de BUCH-gemeenten (maart 2018)
- GGD Hollands Noorden- Financiële risico's in perspectief (juni 2020)
- Inhuur externen (september 2020)
- Klachtenbehandelingsstructuur (oktober 2020)

Daarnaast wordt een vijfde deel opgesteld met de bevindingen over het besluitvormingsproces.

Het opvolgingsonderzoek wordt door de Rekenkamercommissie zelf uitgevoerd.

Het opvolgingsonderzoek heeft door de stop op het verstrekken van informatie een half jaar stilgelegen. Ultimo december is de stand van zaken dat de opvolging van de onderzoeken Burgerparticipatie, GGD en Inhuur externen gereed zijn, inclusief de ambtelijke wederhoor. Van de Klachtenbehandelingsstructuur zijn de data inmiddels verzameld en wordt thans het conceptrapport opgesteld. Het deel over het proces is ver gevorderd en kan direct na de ambtelijke wederhoor op de Klachtenbehandelingsstructuur worden afgerond. Daarna wordt het rapport in zijn geheel aan de colleges aangeboden voor een bestuurlijke reactie en daarna zal het aan de raden worden toegestuurd en gepresenteerd. Wij verwachten het onderzoek in het eerste kwartaal van 2023 te kunnen afronden.

Integriteitsonderzoek

Het thema integriteit staat zowel binnen als buiten het openbaar bestuur hoog op de agenda. Verschillende integriteitsschendingen in gemeenten kwamen in de afgelopen jaren in het

nieuws. Ook buiten het openbaar bestuur waren er gevallen van grensoverschrijdend gedrag die de aandacht trokken en discussie op gang brachten. Het onderwerp integriteit kent daarmee een brede scope en omvat o.a. belangenverstrengeling, omkoping, misbruik van macht of van middelen, grensoverschrijdend gedrag, verruwing in het debat (zowel maatschappelijk als in politieke arena's -zowel landelijk als lokaal), de rol van en omgang met sociale media en nog meer. De gevolgen van integriteitsschendingen kunnen ernstig zijn. Ze kunnen leiden tot verkeerde bestuursbeslissingen, verspilling van belastinggeld en oneigenlijke bevoordeling. Het openbaar bestuur kan tot een onveilige, gecorrumpeerde plek worden gemaakt. Als de integriteit niet op orde is, dan ondermijnt dat de kern van het openbaar bestuur waar het individueel belang soms moet wijken voor het collectieve belang. Het is om deze reden dat de Rekenkamercommissie BUCH ervoor heeft gekozen om een onderzoek te verrichten naar (de omgang met) integriteit in de verschillende gemeenteraden. Ook dit onderzoek wordt door de Rekenkamercommissie zelf uitgevoerd.

Uit eind december 2022 is de stand van zaken dat de meeste data zijn verzameld. De relevante documenten zijn bestudeerd en met de burgemeesters, aanspreekpunt bij integriteitsschendingen, zijn gesprekken gevoerd evenals met de vier griffiers. Met (een delegatie van) twee raden is inmiddels een gesprek gevoerd, een derde gesprek vindt plaats in januari. Daarna wordt begonnen met het schrijven van het rapport. Wij verwachten dit rapport eind Q1 of begin Q2 aan de raden te kunnen aanbieden.

Begroting Castricum

De Rekenkamercommissie heeft de ambitie om in het financiële planning- en controlproces aan de gemeenteraden ondersteuning te bieden. Dat doen wij telkens voor één van de gemeenten. Na de positieve ervaringen met een quick scan van de begrotingen van Heiloo, en Bergen, was in 2022 de begroting van Castricum (2023) aan de beurt. De quick scan is in Q3 uitgevoerd, aanhakend bij de planning van de begroting van Castricum.

U vindt het rapport op onze website.

<https://www.rekenkamercommissiebuch.nl/wp-content/uploads/2023/01/Rapportage-beoordeling-en-advisering-begroting-gemeente-Castricum-2023-def.pdf>

2. Overige activiteiten van de Rekenkamercommissie

Naast het uitzetten en begeleiden van voornoemde onderzoeken, worden (veel) meer activiteiten ontplooid. Voor een deel vloeien die logischerwijs voort uit het takenpakket van de Rekenkamercommissie. Voor een ander deel zijn die activiteiten gericht op het opbouwen en onderhouden van relevante netwerken en het op niveau houden van inhoudelijke kennis.

Contact met de raden

De Rekenkamercommissie hecht veel waarde aan goede contacten en korte lijnen met de raden. De BUCH-brede werkgroep Financiële Aspecten is het officiële contactpunt voor de Rekenkamercommissie en de gemeenteraden. Ook in 2022 is regelmatig overleg gevoerd, onder meer over het jaarverslag 2021 en de voortgang van de onderzoeken. Vanzelfsprekend is ook de informatiestop en de hervatting besproken. Recent is ook het jaarplan 2023 besproken. Onderdeel daarvan is het planning van de onderzoeken voor 2023 (zie jaarplan 2023). Daarbij is ook het aanbod van de Rekenkamercommissie besproken om het voortouw te nemen bij het opstellen van de nieuwe verordening en de invullen van de vacature(s) die in 2023 zullen ontstaan bij de beëindiging van de huidige benoemingsperiode en de inwerkingtreding van de nieuwe verordening. Daarbij is besloten dat de griffiers het voortouw zullen nemen bij het opstellen van de nieuwe verordening en dat de Werkgroep Financiële Aspecten de leidende rol neemt bij het vervullen van de vacatures.

Website

De Rekenkamercommissie hecht aan goede informatie over onze organisatie en onze onderzoeken. Dat bevorderen we met onze website. Deze is te raadplegen via www.rekenkamercommissiebuch.nl. Op de website zijn onder meer de onderzoeksrapporten, de jaarstukken, nieuwsbrieven en de privacyverklaring te raadplegen. Ook kan men door middel van een contactformulier vragen en opmerkingen aan de Rekenkamercommissie meegeven. Verder zijn op de website links aangebracht naar de vier gemeenten en vice versa, zodat de bereikbaarheid over en weer optimaal is.

Privacy/ AVG

Ook de Rekenkamercommissie verwerkt soms persoonsgegevens in het kader van de onderzoeken en moet zich houden aan de bepalingen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Als wij onderzoeken laten doen door derden waarbij persoonskenmerken en privacygevoelige gegevens een rol (kunnen) spelen, dan sluiten we een zogenaamde verwerkersovereenkomst af. De Rekenkamercommissie houdt een verwerkersregister bij. Er is zo nodig overleg met de FG.

3. Financiële verantwoording

Het financieel jaaroverzicht 2022 van de Rekenkamercommissie ziet er als volgt uit:

Budget 2022	€ 83.017
Virtuele reserve 2021	€ 40.875
Totaal budget	€ 123.892

Bestedingsplan:	Begroot 2022	Eindstand 2022
Onderzoeken RKC	€ 66.000	€ 56.923
Overige kosten	€ 27.040	€ 4.794
Totaal	€ 93.040	€ 61.717
Gerealiseerd 2022		€ 61.717
Restant budget		€ 62.175

De realisatie van de onderzoekskosten is bij de begroting achtergebleven, doordat door het noodgedwongen tijdelijk stilleggen van de onderzoeken enige achterstand in de uitvoering is opgetreden.

De realisatie van de overige kosten is bij de begroting achtergebleven, doordat de reguliere vergoedingen van de leden van de Rekenkamercommissie, in tegenstelling tot eerdere jaren, niet bij de overige kosten zijn geadministreerd.

4. Overzicht van aan- en aftreden

De leden van de Rekenkamercommissie zijn op 1 november 2018 voor een periode van 5 jaar (her)benoemd, conform het bepaalde in artikel 3 van de verordening.

Overzicht aan- en aftreden

Leden	Datum aantreden	Datum aftreden	Herbenoembaar
Frank van der Knaap (vz.)	1-11-2018	31-10-2023	Ja
Judith de Groot	1-11-2018 (herbenoeming)	31-10-2023	Nee
Evert Jan van den Brink	1-11-2018	31-10-2023	Ja
Wouter Zorg	1-11-2018	31-10-2023	Ja

Bij het vaststellen van de nieuwe verordening op basis van de Wet Versterking decentrale rekenkamers vervalt sowieso van rechtswege de lopende benoemingstermijn. Met de Werkgroep Financiële Aspecten is afgesproken dat de herbenoembare leden van de Rekenkamercommissie vóór 1 mei 2023 zullen aangeven of zij voor herbenoeming in aanmerking willen komen.